

**PETROL KİRLİLİĞİ ZARARININ TAZMİNİ İÇİN BİR
ULUSLARARASI FONUN KURULMASI İLE İLGİLİ ULUSLARARASI
SÖZLEŞMEYE KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 29.1.2000 Sayı: 23948)

Kanun No
4508

Kabul Tarihi
27.1.2000

MADDE 1. – 1992 Protokolü ile tadil edilen “Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile İlgili Uluslararası Sözleşme”ye ekli çekince ile katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**1992 PETROL KİRLİLİĞİ ZARARININ TAZMİNİ İÇİN BİR
ULUSLARARASI FONUN KURULMASI İLE İLGİLİ ULUSLARARASI
SÖZLEŞME METNİ**

**(1969 Petrol Kirliliğinden Doğan Hasarın Hukukî Sorumluluğu ile İlgili
Uluslararası Sözleşmeye Ek)**

Genel hükümler

Madde 1

İşbu Sözleşme amaçları için :

1. 1992 Sorumluluk Sözleşmesi 1992 Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukukî Sorumluluğu ile İlgili Uluslararası Sözleşme anlamındadır.

1. bis. 1971 Fon Sözleşmesi, 1971 Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile İlgili Uluslararası Sözleşme anlamındadır. 1976 Protokolüne Taraf olan Devletler için, bu şekildeki bir referansın, işbu Protokolle değişik 1971 Fon Sözleşmesini içerdiği kabul edilecektir.

2. Gemi, Şahıs, Donatan, Petrol, Kirlilik Zararı, Koruma Tedbirleri, Hadise ve Örgüt, 1992 Sorumluluk Sözleşmesinde belirtilen aynı anlamlarda olacaktır.

3. Katkı Petrolü aşağıda (a) ve (b) alt paragrafında tanımlanan ham petrol ve fuel oil anlamında olacaktır :

(a) Ham petrol, nakliyat için uygun olması amacıyla işlenen veya işlenmeyen dünyada doğal olarak görülen her türlü sıvı hidrokarbon karışım anlamındadır. Ayrıca, belli öz kısımların alındığı (bazen “damıtık ham petrol” olarak da anılır) veya belli öz parçaların ilave edildiği (bazen “katkılı” veya “yeniden oluşturulmuş” ham petrol olarak da anılır) ham petrolü de içerir.

(b) Fuel oil, ham petrolden kalan ağır öz veya atıklar veya “Amerika Test ve Malzeme Birliği Dört Numara Fuel Oil Şartnamesi (Tanım D 396-69)”a eşdeğer kalitede ısı veya güç üretimi için yakıt olarak kullanım amaçlı bu maddelerin karışımları veya daha ağır atıklar anlamındadır.

4. Hesap birimi, 1992 Sorumluluk Sözleşmesinin Madde V, paragraf 9 altında belirtilen anlamda olacaktır.

5. Gemi tonajı, 1992 Sorumluluk Sözleşmesinin Madde V, paragraf 10 altında belirtilen anlamda olacaktır.

6. Ton, petrolle ilgili olarak, metrik ton anlamındadır.

7. Garantör, 1992 Sorumluluk Sözleşmesinin Madde VII, paragraf 1 uyarınca bir donatanın sorumluluğunu karşılamak üzere düzenlenen sigorta veya diğer malî teminatları sağlayan şahıs anlamındadır.

8. Terminal tesisi, su nakliyatından petrol alma kabiliyetine sahip toplu petrol depolanması için kullanılan her yer anlamındadır, bu yer, bu yere bağlı ve kıyı dışında bulunan her türlü tesisi de içerir.

9. Bir hadise, seri olay görülmelerini içerdiği yerlerde, bu olay, olayın ilk görüldüğü tarihte karşılaşılmış olarak alınacaktır.

Madde 2

1. İşbu belge ile, “1992 Uluslararası Petrol Kirliliğinden Doğan Zararların Tazminat Fonu”(Bundan sonra kısaca “Fon” olarak anılacaktır) adında petrol kirliliğinin tazmini Uluslararası Fonu aşağıdaki amaçlarla kurulmuştur :

(a) 1992 Sorumluluk Sözleşmesince karşılanabilecek korumanın yetersiz olduğu derecede petrol kirliliğinin tazmini sağlamak için;

(b) İşbu Sözleşmede belirtilen ilgili amaçları gerçekleştirmek için.

2. Fon, her bir Âktif Taraf Devlette, bu Devletin kanunları uyarınca, hak ve yükümlülükleri kabul etme ve bu Devletin mahkemeleri önünde yasal işlemlerde bir taraf olabilme kabiliyetine sahip bir tüzelkişi olarak kabul edilecektir. Her bir Âkit Taraf, Fon Yöneticisini (bundan sonra kısaca “Yönetici” olarak anılacaktır), Fonun yasal temsilcisi olarak kabul edecektir.

Madde 3

İşbu Sözleşme münhasıran :

(a) (i) karasuları dahil, bir Âkit Tarafın ülkesinde; ve

(ii) Uluslararası hukuka göre oluşturulan Âkit Taraf bir Devletin münhasır ekonomik bölgesi veya Âkit Taraf, böyle bir bölge belirlemediyse, uluslararası hukuka göre bu Devlet tarafından tespit edilen karasularının ötesinde ve bitişiğinde bulunan ve karasularının ölçüldüğü taban hattından itibaren 200 deniz milinden fazla olmayan alana uzanan bir bölgede; neden olunan kirlenme zararına;

(b) Bu zararın önlenmesi veya en aza indirilmesi için alındığı sürece, koruma tedbirlerine uygulanacaktır.

Tazmin

Madde 4

1. Fon, 2 nci Maddenin 1(a) paragrafı altındaki görevini yerine getirmesi amacıyla, kirlenme zararından zarar gören bir şahsın 1992 Sorumluluk Sözleşmesi uyarınca bu zarar için

(a) 1992 Sorumluluk Sözleşmesi uyarınca hiçbir yükümlülüğün ortaya çıkmamasından dolayı;

(b) 1992 Sorumluluk Sözleşmesi altındaki hasarda karşı yükümlü olan donatana malî olarak borçlarını karşılayabilecek yetenekte olmaması ve adı geçen Sözleşmenin VII nci maddesi uyarınca sağlanan malî teminatın zararı ile ilgili tazminatı kapsamaması veya tazminat taleplerini karşılamada yetersiz olması nedeniyle; zarardan mağdur olan kişi, kendisine sağlanan bütün yasal çözümleri uygulamak için bütün makûl adımları attıktan sonra, 1992 Sorumluluk Sözleşmesi uyarınca alınması gereken tazminat miktarını tam olarak alamazsa, donatan malî vecibelerini yerine getiremeyen donatan olarak ve malî teminat da yetersiz olarak kabul edilir;

(c) 1992 Sorumluluk Sözleşmesinin V inci maddesinin 1 inci paragrafı uyarınca sınırlandırılan veya işbu Sözleşme tarihinde yürürlükte olan veya imzaya, onaya veya incelemeye açılan herhangi bir Uluslararası Sözleşme uyarınca sınırlandırılan adı geçen Sözleşme altındaki donatan sorumluluğunu aşan zararlar olması nedeniyle;

tam ve yeterli olarak tazminat alamamışsa, bu şahsa tazminat ödeyecektir.

Kirlenme zararını önlemek veya en aza indirmek için donatanca gönüllü olarak maruz kalınan makul masraflar veya fedakârlıklar, işbu madde amaçları için kirlenme zararı olarak ele alınacaktır.

2. Eğer

(a) Fon, kirlenme zararının, savaş durumu, çatışmalar, iç savaş veya isyanlardan kaynaklandığını veya bir savaş gemisi veya bir Devlet tarafından sahip olunan veya işletilen ve olay tarihinde sadece Devletin ticarî olmayan hizmetinde kullanılan diğer bir gemiden atılan veya boşaltılan petrolün neden olduğunu kanıtlayarsa; veya

(b) talep sahibi, hasarın bir veya birden fazla geminin karıştığı bir olaydan kaynaklandığını kanıtlayamazsa,

Fon, önceki paragraf uyarınca hiçbir borca maruz kalmayacaktır.

3. Fon, hasardan zarar gören şahsın kirlenme zararının oluşmasına tamamen veya kısmen bu şahsın kasıtlı olarak yaptığı bir eylem veya yapmadığı bir eylemin veya bu şahsın ihmalinin neden olduğunu ispat ederse, Fon, bu şahsa tazminat ödeme yükümlülüğünden tamamen veya kısmen kurtulabilir. Fon, her durumda, donatının, 1992 Sorumluluk Sözleşmesinin II nci maddesi, 3 üncü paragrafı uyarınca muaf tutulabileceği derecede muaf tutulacaktır. Bununla birlikte, önleyici tedbirlerle ilgili olarak Fonun hiçbir muafiyeti olmayacaktır.

4 (a) İşbu paragrafın (b) ve (c) alt paragraflarında aksi belirtilmesi durumu hariç, işbu madde uyarınca Fon tarafından ödenecek tazminatın toplam tutarı, bu meblağın olması ve 1992 Sorumluluk Sözleşmesi uyarınca işbu Sözleşmenin madde 3'te tanımlandığı şekilde uygulanması kapsamı içinde fiilen ödenen meblağ 135 milyon hesap birimini geçmeyecek şekilde, her bir olay ile ilgili olarak sınırlı olacaktır.

(b) (c) alt paragrafında aksinin belirtilmesi durumu hariç, istisnaî, kaçınılmaz ve karşı konulmaz nitelikteki bir doğal olaydan kaynaklanan kirlenme zararı için işbu madde uyarınca Fon tarafından ödenecek tazminat toplam tutarı 135 milyon hesap birimini geçmeyecektir.

(c) (a) ve (b) alt paragraflarında anılan tazminatın maksimum tutarı, görülen her olay ile ilgili olarak 200 milyon hesap birimi olacaktır. Bu olayın, işbu Sözleşmede üç Tarafın olduğu sürede, bu Tarafların topraklarında ilgili şahsın bir önceki takvim yılı esnasında 600 milyon tona eşit veya üzerinde bir katkı petrolü aldığı görüldüğü takdirde, gerekmektedir.

(d) 1992 Sorumluluk Sözleşmesinin V inci maddesi, 3 üncü paragrafına göre Fon üzerinde biriken faiz, varsa, Fon tarafından işbu madde uyarınca ödenmesi gereken maksimum tazminatın hesaplanmasında hesaba katılmayacaktır.

(e) İşbu maddede belirtilen meblağlar Fon Kurulunun tazminatı ilk ödeme tarihi ile ilgili kararı aldığı tarihte uygulanan Özel Çekme Hakkına başvurularak ulusal para birimi esasında ulusal para birimine dönüştürülecektir.

5. Fon aleyhine belirlenen taleplerin tutarı, paragraf 4 uyarınca ödenebilecek tazminat toplam miktarını aşıyorsa, sağlayacak meblağ, tespit edilen herhangi bir talep ile talep sahibince işbu Sözleşme uyarınca fiilen alınan tazminat miktarı arasındaki oran bütün talep sahipleri için aynı olacak şekilde dağıtılacaktır.

6. Fon Kurulu, istisnaî durumlarda, işbu Sözleşmeye göre tazminatın, gemi sahibi 1992 Sorumluluk Sözleşmesinin V inci maddesi, 3 üncü paragrafına göre bir Fon tesis etmemiş bile olsa, ödenebileceğine karar verebilir. Bu durumda, işbu maddenin 4(e) paragrafı uygulanır.

7. Fon, Âkit Taraf Devletlerin talebi üzerine, bu Devletin, işbu Sözleşme altında Fonun tazmin ödemesi gerekebilecek bir olaydan kaynaklanan kirlenme zararını önlemek veya azaltmak için önlemler alabilmesini sağlamak için gerekli olabilecek personel, malzeme ve hizmetleri derhal sağlayabilmesi için yardımcı olmak için gerekli ofislerini kullanacaktır.

8. Fon, Fonun işbu Sözleşme uyarınca tazmin ödemesini gerektirebilecek özel bir olaydan kaynaklanan kirlenme zararlarına karşı önleyici tedbirlerin alınması görüşü ile, iç düzenlemelerde belirtilen şartlarda kredi olanakları sağlayabilir.

Madde 5

(silindi)

Madde 6

Madde 4 altındaki tazmin etme hakları, madde 7, paragraf altı uyarınca zararın olduğu tarihten itibaren üç yıl içinde bir dava açılmadıkça veya tebliğ verilmedikçe, sona erecektir. Bununla birlikte, hiçbir durumda, zarara neden olan olay tarihinden itibaren altı yıl sonra dava açılmayacaktır.

Madde 7

1. İşbu maddenin sonraki hükümlerine tabi olarak, işbu Sözleşmenin madde 4 altında tazmin için Fon aleyhine açılacak her dava, işbu Sözleşmenin III üncü maddesi, 2 nci paragrafı hükümleri uyarınca, ilgili olayın neden olduğu kirlenme zararı için yükümlü olan veya olacak olan bir mal sahibi ile ilgili olarak 1992 Sorumluluk Sözleşmesinin IX uncu maddesi uyarınca salahiyet sahibi bir mahkemede açılacaktır.

2. Her bir Âkit Taraf Devlet, mahkemelerinin, paragraf 1'de belirtildiği şekilde Fon aleyhine açılacak davaları görebilecek gerekli hukukî salahiyete sahip olduğunu temin edecektir.

3. Kirlenme zararının tazmini için bir davanın, bir donatan veya garantörü aleyhine, 1992 Sorumluluk Sözleşmesinin IX uncu maddesi uyarınca salahiyet sahibi bir mahkemede açıldığı durumlarda, bu mahkeme, işbu Sözleşmenin 4 üncü madde hükümleri altındaki tazmin için Fon aleyhine açılan her dava ile ilgili olarak münhasır hukukî salahiyete sahip olacaktır. Bununla birlikte, 1992 Sorumluluk Sözleşmesi altındaki kirlenme zararı tazmini ile ilgili davanın, bu Sözleşmeye taraf olmayan ancak 1992 Sorumluluk Sözleşmesine Taraf olan bir Devlette bulunan bir mahkemede açıldığında, işbu Sözleşmenin 4 üncü maddesi uyarınca Fon aleyhine açılan dava, talep sahibinin seçiminde olmak üzere, 1992 Sorumluluk Sözleşmesinin IX uncu maddesi uyarınca salahiyet sahibi olan, Fon merkezinin bulunduğu Devletin veya işbu Sözleşme Tarafı olan bir Devletin herhangi bir mahkemesinde açacaktır.

4. Herbir Âkit Taraf, Fonun, donatan veya garantör aleyhine bu Devletin salahiyet sahibi mahkemesinde 1992 Sorumluluk Sözleşmesinin IX uncu maddesine göre başlatılan her türlü yasal işleme bir taraf olarak müdahale etme hakkına sahip olacağını temin edecektir.

5. Paragraf 6'da aksi belirtilmesi durumu hariç, Fon, taraf olmadığı yasal işlemlerdeki hüküm veya karar veya taraf olmadığı bir çözümlü bağlı olmayacaktır.

6. Paragraf 4 hükümlerine halel getirmeksizin, kirlenme zararı tazmini için 1992 Sorumluluk Sözleşmesi uyarınca, Âkit Taraf bir Devletin salahiyet sahibi bir mahkemesinde donatan veya garantör aleyhine bir dava açıldığında, bu davaya taraf olan her bir Taraf, bu Devletin ulusal kanunları altında, işlemleri Fon'a bildirme hakkına sahip olacaktır. Bu bildirim, davanın görüldüğü mahkeme formalitelerine göre ve Fonun, davaya bir taraf olarak aktif şekilde müdahale edebilecek durumda olması gereken süre içinde ve şekilde yapıldığında, mahkeme tarafından bu dava ile ilgili olarak verilen hüküm, yargılamanın yapıldığı ülkede kesinleştiğinde ve uygulamaya konulduğunda, Fon, fiilen işleme müdahale etmemiş olsa bile, bu mahkemedeki olay ve bulguların Fon tarafından ihtilaf konusu yapılmayacak şekilde Fonu bağlayıcı nitelikte olacaktır.

Madde 8

4 üncü maddenin 5 inci paragrafında belirtilen dağıtım ile ilgili herhangi bir karara tabi olarak, 7 nci maddede, 1 inci ve 3 üncü paragrafa göre hukukî salahiyet sahibi bir mahkeme tarafından Fon aleyhine verilen herhangi bir hüküm, orijin Devletinde uygulanabilir olduğunda ve bu Devlette artık normal inceleme formlarına tabi olmadığında, 1992 Sorumluluk Sözleşmesinin X uncu maddesinde belirtildiği şekilde aynı şartlarda olmak üzere her bir Âkit Taraf Devlette tanınacak ve uygulanacaktır.

Madde 9

1. Madde 4, paragraf 1'e göre Fon tarafından kirlilik zararı için ödediği tazminat miktarı ile ilgili olarak, Fon, bu şekilde tazminat ödenmiş bir şahsın, 1992 Sorumluluk Sözleşmesi uyarınca donatan veya garantörü aleyhine kullanabileceği hakları halefiyet yöntemi ile kazanacaktır.

2. İşbu Sözleşmedeki hiçbir şey, Fonun, bir önceki paragrafta belirtilen kişiler dışındaki kişiler aleyhine diğer halefiyet veya başvuru haklarına zarar getirmeyecektir. Her durumda, Fonun, bu şekilde bir kişi aleyhine halefiyet yoluyla elde ettiği hakları, tazminin ödendiği bu şahsın sigortacısının haklarından az olmayacaktır.

3. Fon aleyhine müracaat veya halefiyet yoluyla intikal eden her türlü diğer haklara bir zarar gelmeksizin, ulusal hukuk hükümlerine göre kirlenme zararının tazmin meblağını ödeyen Âkit Taraf bir Devlet veya acenta, işbu Sözleşme altında, tazminatın ödendiği şahsın başvurabileceği hakları halefiyet yolu ile elde edecektir.

Katkılar

Madde 10

1. Fon'a yapılacak yıllık katkılar, madde 12, paragraf 2 (a) veya (b)'de belirtilen takvim yılında 150 000 tonu aşan toplam miktarlarda petrol alan her bir şahıs ile ilgili olarak her bir Âkit Taraf için yapılacaktır :

(a) deniz ile bu Devlet karasularındaki limanlara veya terminal tesislerine petrol taşınmasına katkıda bulunan liman veya terminal tesislerinde; ve

(b) denizle taşınan ve Âkit Taraf olmayan bir Devletin bir limanına veya terminal tesisine boşaltan Âkit Tarafın karasularında bulunan her türlü tesisler; sözkonusu petrolün, ilk olarak Âkit Tarafı Devletten alınması sonra Âkit Taraf olmayan Devlette boşaltılması halinde bu alt paragraf hükümünce dikkate alınması kaydıyla.

2. (a) 1. paragraf amaçları için, Âkit Taraf Devletin karasularında bir takvim yılında bir şahıs tarafından alınan katkı petrol miktarı, aynı Devlette bu yılda herhangi bir bağlı şahıs veya şahıslar tarafından alınan katkı petrol miktarı ile toplandığında 150 000 tonun üzerinde olduğunda, bu şahıs, bu miktarın 150 000 tonu geçmediğine bakılmaksızın, kendisi tarafından alınan gerçek miktar ile ilgili katkı ödeyecektir.

(b) "bağlı şahıs", herhangi bir yardımcı şirket veya genel olarak kontrol altında olan kurum anlamındadır. Bir şahısın bu tanım içine girip girmediği, ilgili Devletin ulusal hukuku ile tespit edilecektir.

Madde 11

(silindi)

Madde 12

1. Ödenmesi gereken, varsa, yıllık katkı miktarının değerlendirilmesi ve yeterli likit fonların sağlanması gerekliliğinin dikkate alınması görüşüyle, Kurul, her bir takvim yılı için, aşağıdakilerin bir bütçesi tahmin şeklinde yapacaktır :

(i) Gider

(a) İlgili yıldaki Fon İdaresinin masraf ve giderleri ve önceki yıldaki işletmelerdeki hesap açığı;

(b) Fon tarafından, taleplerin karşılanması için daha önce alınan kredilerin geri ödemesi dahil, 4 üncü madde uyarınca Fon aleyhine yapılan taleplerin karşılanması için ilgili yılda Fon tarafından ödenmesi gereken ödemeler, her bir olay ile ilgili olarak bu taleplerin toplam meblağı dört milyon hesap birimini geçmeyeceği ölçüde;

(c) Fon tarafından, taleplerin karşılanması için daha önce alınan kredilerin geri ödemesi dahil, 4 üncü madde uyarınca Fon aleyhine yapılan taleplerin karşılanması için ilgili yılda Fon tarafından ödenmesi gereken ödemeler, her bir olay ile ilgili olarak bu taleplerin toplam meblağı dört milyon hesap birimi üzerinde olması ölçüsünde;

(ii) Gelir

(a) herhangi bir faiz dahil, önceki yıllardaki işletmelerden gelen fazla fonlar;

(b) bütçenin dengelenmesi için gerekirse, yıllık katkılar;

(c) diğer herhangi bir gelir.

2. Tarih edilecek katkı toplam tutarına Kurul karar verecektir. Bu karara dayanarak, Yönetici, herbir Âkit Taraf Devlet ile ilgili olarak, madde 10'da belirtilen her bir şahıs için bu şahsın yıllık katkı payını hesaplayacaktır :

(a) katkı, paragraf 1 (i) (a) ve (b)'de belirtilen ödemelerin karşılanması için, ilgili Devlette bu şahıslar tarafından önceki takvim yılı esnasında alınan katkı petrolün her bir tonu başına belirlenmiş bir toplam esasında; ve

(b) katkı, işbu maddenin 1 (i) (c) paragrafında belirtilen ödemelerin karşılanması için, sözkonusu olayın olduğu yıldan önceki takvim yılı esnasında, bu Devletin, olay tarihinde Âkit Taraf olması kaydıyla, bu şahıs tarafından alınan katkı petrolün her bir tonu başına sabit bir toplam esasında hesaplanacaktır.

3. Yukarıda paragraf 2'de belirtilen toplamlar, ilgili yılda bütün Âkit Taraf Devletlerde alınan katkı petrolü toplam miktarınca gereken katkıların ilgili toplam meblağlarının bölünmesiyle ulaşılacaktır.

4. Yıllık katkı payı vade tarihi, Fon İç Düzenlemelerinde belirlenecek tarih olacaktır. Kurul, farklı bir ödeme tarihine karar verebilir.

5. Fon'un Malî Düzenlemelerinde belirlenecek şartlar uyarınca Kurul, madde 12.2 (a)'ya göre alınan fonlar ile madde 12.2 (B)'ye göre alınan fonlar arasında transferler yapmaya karar verebilir.

Madde 13

1. Madde 12 uyarınca ödenmesi gereken ve vadesi geçen katkı tutarı, farklı durumlar için farklı faiz nispetlerinin belirlenebilmesi kaydıyla, Fon İç Düzenlemelerine göre tespit edilecek bir faiz oranında faize tabi olacaktır.

2. Âkit Taraf olan her bir Devlet, bu Devlet toprakları içinde alınan petrol ile ilgili olarak işbu Sözleşme uyarınca ortaya çıkan Fon'a verilmesi gereken her bir borcun yerine getirileceğini temin edecek ve gerekli görebileceği cezaî müeyyideler getirmek dahil, bu tür vecibelerin etkin ifası görüşüyle hukuku uyarınca her türlü uygun tedbiri alacaktır; bununla birlikte bu tedbirler, sadece Fon'a vermekle mükellef olduğu bir borç altında bulunan şahıslar aleyhine işletilecektir.

3. Madde 10 ve 12'ye göre, Fon'a katkıda bulunmakla yükümlü olan bir şahıs, bu katkı ile ilgili vecibelerini yerine getirmediği veya bu katkı ile ilgili vecibelerinin bir kısmını yerine getirmediği ve borcunu ödemediği durumlarda, Yönetici, tahsil edilmesi gereken meblağı kurtarmak için Fon adına bu kişi aleyhine uygun bütün önlemleri alacaktır. Bununla birlikte, temerrüde düşen mükellef müflis durumunda ise veya aksi şekilde başka durumlar bunu gösteriyorsa, Kurul, Yöneticinin tavsiyesi üzerine, bu mükellef aleyhine hiçbir işlem yapılmaması veya sürdürülmemesine karar verebilir.

Madde 14

1. Sözleşme tarafı her bir Devlet, onay belgesi veya girme belgesini verdiği tarihte veya bu tarihten sonraki herhangi bir tarihte, İşbu Sözleşme uyarınca, bu Devletin toprakları içinde alınan petrol ile ilgili olarak madde 10, paragraf 1'e göre Fon'a katkı payı vermekle yükümlü bir şahsın zorunlu vecibelerini kabul ettiğini beyan edebilir. Bu beyan, yazılı olacak ve hangi vecibelerin alındığını belirleyecektir.

2. Paragraf 1 altındaki bir beyan, madde 40'a göre işbu Sözleşme yürürlüğe girmeden önce yapıldığında, beyan, Örgüt Genel Sekreterine verilecektir, Genel Sekreter, Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra belgeyi Yöneticiye ileticektir.

3. İşbu sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihinden sonra yapılan paragraf 1 altındaki beyan, Yöneticiye sunulacaktır.

4. İşbu madde'ye göre verilen beyan, Yöneticinin yazılı ihbarda bulunularak ilgili Devlet tarafından geri çekilebilir. Bu bildirim, Yöneticinin bildirim aldığı tarihten üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

5. İşbu madde uyarınca verilen bir beyanla bağlı bir Devlet, beyanda belirtilen herhangi bir vecibe ile ilgili olarak salahiyet sahibi bir mahkemede bu Devlet aleyhine açılan herhangi bir davada, her türlü muafiyetten feragat edecektir.

Madde 15

1. Her bir Âkit Taraf, Fon'a katkıda bulunma yükümlülüğü getiren miktarlarda ülkesi içinde katkı petrolü alan her bir şahısın, işbu maddenin sonraki hükümlerine göre Yönetici tarafından tutulacak ve güncelleştirilecek listede olmasını temin edecektir.

2. Paragraf 1'de belirtilen amaçlar için herbir Âkit Taraf Devlet, İç Düzenlemelerde belirtilen tarih ve manada, bu Devlet ile ilgili olarak madde 10'a göre Fon'a katkıda bulunmakla yükümlü herbir şahısın adını ve adresini ve aynı zamanda önceki takvim yılı esnasında bu şahıs tarafından alınan katkı petrolünün ilgili miktarları ile ilgili bilgileri Yöneticiye bildirecektir.

3. Madde 10, paragraf 1'e göre Fon'a katkıda bulunmakla kimlerin yükümlü olduklarının belirlenmesi ve bu kişilerin katkı miktarlarının belirlenmesinde dikkate alınacak petrol miktarlarının belirlenmesi amacıyla, bu liste, belirtilen gerçeklerin karşısı ispatlanıncaya kadar geçerli deliller olacaktır.

4. Âkit Taraf bir Devletin, Yöneticiye paragraf 2'de belirtilen haberleşmeyi sağlamadığı ve bunun da Fon için bir malî zarar ile sonuçlandığı durumda, Âkit Taraf, Fonu bu zarar için tazmin etmekle yükümlü olacaktır. Kurul, Yöneticinin tavsiyesi üzerine, bu tazminatın Âkit Taraf Devletçe ödenip ödenmeyeceğine karar verecektir.

Organizasyon ve idare

Madde 16

Fon'un bir Kurulu ve Yöneticinin başkanlık ettiği bir sekreterliği olacaktır.

Kurul

Madde 17

Kurul, işbu Sözleşme tarafı olan bütün Taraf Devletlerden oluşacaktır.

Madde 18

Kurulun görevleri, aşağıdakiler olacaktır :

1. Her olağan oturumda, bir sonraki olağan oturuma kadar görev yapmak üzere, Başkan ve iki Başkan Yardımcısını seçmek

2. İşbu Sözleşme hükümlerine bağlı kalarak, kendi işleyiş kurallarını belirlemek

3. Fon'un uygun işlemesi için gerekli İç Düzenlemeleri kabul etmek

4. Yöneticiyi atamak ve gerekli olabilecek diğer personelin atanması için hükümler hazırlamak ve yönetici ve diğer personelin hizmet süre ve şartlarını tespit etmek;

5. Yıllık bütçeyi kabul etmek ve yıllık katkı paylarını tespit etmek;

6. Denetçileri atamak ve Fon hesaplarını onaylamak;

7. Fon aleyhine yapılan taleplerin karşılanmasını (giderilmesi) onaylamak, madde 4, paragraf 5'e göre tazmin meblağları talep sahipleri arasında dağıtım ile ilgili kararlar almak ve taleplerle ilgili geçici ödemelerin, kirlenme zarar mağdurlarına mümkün olduğu kadar uygun şekilde tazmin edilmelerini temin etmek amacıyla, yapılacağı kayıt ve şartları belirlemek;

8. (Çıkarıldı)

9. Gerekli olacağını düşündüğü geçici veya daimi bir bağlı alt birim kurmak, bu bağlı alt birimin referans kayıtlarını tanımlamak ve bu birime verilen görevleri yerine getirmesi için bu alt birime ihtiyaç duyduğu yetkiyi vermek için, Kurul üyelerin eşit coğrafik dağılımlarını sağlamak ve en yüksek katkı petrolünün alındığı ile ilgili olarak Âkit Taraf Devletlerin uygun olarak temsil edildiklerini temin etmeye çalışacaktır; bu bağlı alt birimin çalışması için gerekli değişiklikler yapılarak, Kurul İşleyiş Kuralları uygulanabilir;

10. Hangi Sözleşme tarafı olmayan devletlerin ve hangi hükümetlerarası ve uluslararası devlet teşkilâtı olmayan örgütlerin, oy kullanma hakkı olmaksızın kurul ve alt birimlerin toplantılarında yer alabileceklerini belirlemek;

11. Fon ile ilgili olarak Yönetici ve alt birimlere talimat vermek

12. (Çıkarıldı)

13. Sözleşme uygulamaları ve kendi kararlarının uygun şekilde uygulanmasını denetlemek;

14. Sözleşme uyarınca kendisine tahsis edilen veya Fon'un uygun işletimi için başka şekilde gerekli olabilecek diğer görevleri yerine getirmek.

Madde 19

1. Kurulun olağan toplantıları, yöneticinin daveti üzerine her takvim yılında bir kez olacaktır.

2. Kurul olağanüstü oturumları, Kurul üyelerinin en az üçte birinin talebi ile Yöneticinin daveti ile yapılacak ve Kurul Başkanı ile görüşükten sonra idarecinin kendi inisiyatifi üzerine toplanabilir. Yönetici, üyelere en az otuz gün önce toplantı bildirimini verecektir.

Madde 20

Kurul üyelerinin çoğunluğu, toplantının yeter sayısını oluşturacaktır.

Madde 21-27

(Çıkarıldı)

Sekreterlik

Madde 28

1. Sekreterlik, Yönetici ve Fon Yönetiminin isteyeceği personelden oluşacaktır.

2. Yönetici, Fon'un resmî temsilcisi olacaktır.

Madde 29

1. Fon'un baş idareci yetkilisi Yönetici olacaktır. Kurul tarafından kendisine verilen talimatlara tabi olarak, Yönetici, işbu Sözleşme, Fon İç Düzenlemeleri ve kurulca kendisine verilen görevleri yerine getirecektir.

2. Yönetici, özellikle :

(a) Fon yönetimi için gerekli personeli tayin edecek;

(b) Fon varlıklarının uygun şekilde idare edilmesi görüşüyle bütün uygun önlemleri alacak;

(c) Özellikle madde 13, paragraf 3 hükümlerini gözlerken, İşbu Sözleşme uyarınca toplanacak katkıları tahsil edecek;

(d) Fon aleyhine yapılacak taleplerin ele alınması ve Fon'un diğer görevlerinin yerine getirilmesi için gerekli olduğu ölçüde, hukuk, finans ve diğer uzmanları istihdam edecek;

(e) Fon aleyhine yapılan taleplerin ele alınması için, Kurul İç Düzenlemelerin istediği şekilde taleplerin nihaî çözümlerini onaylamalarından önce bu nihaî çözümler dahil, İç Düzenlemelerde belirtilen süre ve şartlar dahilinde bütün uygun tedbirleri alacak;

(f) Her bir takvim yılı için malî beyanlar ve bütçe tahminlerini hazırlayıp kurula sunacak;

(g) Kurul Başkanı ile görüş alışverişinde bulunarak, önceki takvim yılı esnasında gerçekleştirilen Fon faaliyetleri ile ilgili bir rapor hazırlayacak ve yayınlayacaktır;

(h) Kurul ve alt birimlerin çalışması için gerekli olabilecek kağıt, belge, gündem, zabıt ve bilgileri hazırlayacak, toplayacak ve dağıtacaktır.

Madde 30

Görevlerini yerine getirirken, Yönetici ile Yönetici tarafından atanan personel ve uzmanlar, herhangi bir Hükümet veya Fon dışındaki mercilerden talimat beklemeyecek veya almayacaktır. Bu gibi durumlarda uluslararası memurlar olarak yansiyabilecek her türlü işlemden sakıncalıdır. Her bir Âkit Taraf Devlet, kendi tarafında, Yönetici ve Yönetici tarafından atanan personel ve uzmanların sorumluluklarının münhasır uluslararası niteliğine saygı göstereceğini ve görevlerini yaparken etkilime yollarını aramayacaklarını taahhüt etmektedir.

Finans

Madde 31

1. Her bir Âkit Taraf Devlet, Kuruldaki kendi heyetinin ve alt birimlerdeki temsilcilerinin maaş, seyahat ve diğer giderlerini karşılayacaktır.

2. Fonun işletimi ile ilgili olarak maruz kalınan diğer her türlü giderler, Fon tarafından karşılanacaktır.

Oy kullanımı

Madde 32

Kurulda oy kullanımı ile ilgili olarak aşağıdaki hükümler uygulanacaktır :

(a) Her bir üye bir oy hakkına sahip olacak;

(b) Madde 33'te aksi belirtilmesi durumu hariç, Kurul kararları, hazır bulunan ve oylamaya katılan üyelerin çoğunluğu ile alınacak;

(c) Dörtte üç veya üçte iki çoğunluğun gerektiği kararlar, katılanların dörtte üçü veya üçte iki çoğunluğun oyları ile alınacak;

(d) İşbunaddenin amacı için, "katılan üyeler" ifadesi, oylama anında toplantıda hazır bulunan üyeler anlamında, ve "hazır bulunan ve oylamaya katılan üyeler" ifadesi, "hazır bulunan ve olumlu veya olumsuz oy kullanan üyeler" anlamında olacaktır. Oy kullanmaktan imtina eden üyeler, oy kullanmamış kabul edilecektir.

Madde 33

Kurulun aşağıdaki kararları, üçte iki çoğunluk gerektirecektir :

(a) Madde 13, paragraf 3 uyarınca, bir katkı mükellefi aleyhine bir işlemin başlatılmaması veya sürdürülmemesi kararı;

(b) Madde 18, paragraf 4 uyarınca Yöneticinin atanması;

(c) Madde 18, paragraf 9'a göre bağlı alt birimlerin kurulması, ve bu kurma işlemi ile ilgili hususlar.

Madde 34

1. Fon, Fon varlıkları, gelirleri, katkı ve diğer mallar dahil, bütün Âkit Taraf Devletlerinde bütün direkt vergilendirmeden muafiyetten yararlanacaktır.

2. Fon, önemli oranda menkul veya gayri menkul satın aldığı veya Fon'un resmî faaliyetlerinin uygulanması için şart olan önemli bir iş yaptırdığında ve bu işin maliyeti dolaylı vergi ve satış vergilerini içerdiğinde, Üye Devlet Hükümetleri, mümkün olduğu sürece, bu harç ve vergi miktarlarının affı veya geri ödenmesi için uygun tedbirleri alacaklardır.

3. Kamu kullanım hizmetleri ile ilgili ödemeleri içeren harç, vergi veya ödemeler durumunda hiçbir muafiyet olmayacaktır.

4. Fon, Fon tarafından veya adına resmî kullanımı için ithal veya ihraç edilen mallar üzerindeki bütün gümrük vergileri ve diğer ilgili vergilerden muafiyetten yararlanacaktır. Bu şekilde ithal edilen mallar, ithal edilen ülke Hükümeti ile mutabık kalınması durumu hariç, bu ülke topraklarına para karşılığında veya ücretsiz devredilmeyecektir.

5. Fon'a katkıda bulunan şahıslar ve Fon'dan tazminat alan mağdur ve gemi sahipleri, vergiye tabi oldukları Devlette, Devletin malî yasalarına tabi olacak olup, kendilerine hiçbir özel muafiyet veya diğer faydalanma verilmemiştir.

6. İşbu Sözleşme amacı için sağlanan mükellefler ile ilgili bilgiler, Fon'un yasal davalar açması ve savunması dahil Fon görevlerinin yürütülmesi için şiddetle şart olabilmesi durumu hariç, Fon dışında ifşa edilmeyecektir.

7. Para birimi veya transferlerle ilgili mevcut veya ileride olabilecek düzenlemelerden bağımsız olarak, Âkit Taraflar, her türlü katkı payının Fon'a transferi ve ödenmesi ve Fon tarafından ödenen tazmin meblağlarının herhangi bir sınırlama olmaksızın transfer ve ödenmesine izin verecektir.

Geçici hükümler

Madde 35

İşbu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihinden sonra görülen olaylardan kaynaklanan madde 4 altındaki tazminat ile ilgili Fon aleyhine yapılacak talepler, bu tarihten sonra yüz yirmi günden önce yapılamaz.

Madde 36

Kurulun ilk toplantısı Örgüt Genel Sekreterinin toplantı daveti ile yapılacaktır. Bu oturum, işbu Sözleşme yürürlüğe girer girmez ve her durumda yürürlüğe giriş tarihinden sonra en geç otuz gün sonra, yapılacaktır.

Madde 36 bis

İşbu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren başlayan ve 1971 Fon Sözleşmesini değiştiren 1992 Protokolünün 31 inci maddesinde belirtilen fesihin yürürlüğe girdiği tarihte sona eren süre esnasında (Bundan sonra kısaca geçici süre olarak anılacaktır) aşağıdaki geçici hükümler uygulanacaktır :

(a) İşbu Sözleşmenin 1 (a) paragrafının uygulanmasında, 1992 Sorumluluk Sözleşmesine yapılan atıflar, orijinal versiyonunda veya 1976 Protokolü ile değiştirildiği versiyonu olmak üzere 1969 Petrol Kirliliğinden Doğan Zararlardan Hukukî Sorumluluk ile ilgili Uluslararası Sözleşmeye (Bundan sonra kısaca “1969 Sorumluluk Sözleşmesi” olarak anılacaktır.) ve 1971 Fon Sözleşmesine atfı da içerecektir.

(b) İşbu Sözleşme kapsamı içinde bir olay kirlenme zararına neden olduğunda, Fon, kirlenme zararından muzdarip olan şahısı ancak bu şahıs 1969 sorumluluk Sözleşmesi, 1971 Fon Sözleşmesi ve 1992 Sorumluluk Sözleşmesi uyarınca hasar için tam ve yeterli tazminat alamaması durumunda ve tazminat alamadığı derecede olmak üzere, işbu Sözleşme kapsamı içinde olan kirlenme zararı konusunda, işbu Sözleşmeye Taraf olan ancak 1971 Fon Sözleşmesine Taraf olmayan bir Taraf ile ilgili olarak, Fon’un, kirlenme zararından muzdarip olan şahısın, vatandaş olduğu Devletin yukarıda belirtilen sözleşmelerin her birisinde Taraf ise, tam ve yeterli tazminat alamaması durumunda ve alamadığı ölçüde tazmin edeceği şartıyla, bu şahısa tazminat ödeyecektir.

(c) İşbu Sözleşmenin 4 üncü maddesinin uygulanmasında, Fon tarafından ödenecek toplam tazminat tutarının belirlenmesinde dikkate alınacak meblağ, 1969 Sorumluluk Sözleşmesi uyarınca fiilen ödenen tazminat miktarını, varsa ve 1971 Fon Sözleşmesi uyarınca fiilen ödenen veya ödendiği kabul edilen tazminat miktarını da içerecektir.

(d) İşbu Sözleşmenin 1 inci Paragrafı, 1969 Sorumluluk Sözleşmesi uyarınca yararlanılan haklara da uygulanacaktır.

Madde 36 ter

1. İşbu maddenin 4 üncü paragrafına tabi olarak, bir takvim yılı esnasında bir tek Âkit Taraf Devlette alınan katkı petrolü ile ilgili yıllık ödenecek katkı payının toplam tutarı, bu takvim yılı ile ilgili olarak, 1971 Fon Sözleşmesine değişiklik getiren 1992 Protokolü uyarınca belirlenen yıllık katkı payları toplam meblağının % 27.5’ünü geçmeyecektir.

2. Madde 12’nin 2 ve 3 üncü paragraflarındaki hükümlerin uygulanmasının belli bir takvim yılı ile ilgili olarak bir tek Âkit Taraf Devlette bulunan katkı payı ödeyenlerce ödenen katkı payı toplam tutarının toplam yıllık katkı payının % 27.5’ünü geçmesi durumunda, bu Devlette katkı yanı ödeyenlerin tümü tarafından ödenecek katkı payları, toplam katkı payları, bu yıl ile ilgili olarak Fon’a yapılan toplam yıllık katkı payının % 27.5’una eşit olacak şekilde düşürülecektir.

3. Âkit bir Devletteki şahıslarca ödenecek katkı payları, işbu maddenin 2 nci paragrafına göre indirilirse, diğer bütün Âkit Devletteki şahıslarca ödenecek katkı payları, sözkonusu takvim yılı ile ilgili olarak Fon’a katkı payı ödemekle yükümlü bütün şahıslarca ödenecek katkıların, Genel Kurul tarafından kararlaştırılan toplam katkı meblağına ulaşmasını temin edilecek şekilde artırılabacaktır.

4. İşbu maddenin 1 ila 3 üncü paragraflarındaki hükümler, bir takvim yılında bütün Âkit Devletlerde alınan katkı petrolü toplam miktarı 750 milyon tona ulaşmaya kadar veya sözkonusu 1992 Protokolünün yürürlüğe giriş tarihinden itibaren beş yıllık bir süre geçinceye kadar, hangisi daha önce ise, işletilecektir.

Madde 36 guater

İşbu Sözleşmenin hükümlerine bağlı kalınmaksızın, hem 1971 Fon Sözleşmesi hem de işbu Sözleşmenin yürürlükte olduğu süre esnasında Fon'un idaresine aşağıdaki hükümler uygulanacaktır :

(a) 1971 Fon Sözleşmesi (Bundan sonra kısaca "1971 Fonu" olarak anılacaktır) uyarınca teşkil edilen, Yöneticinin başkanlığını yaptığı Fon Sekreterliği, Sekreterlik ve Fon Yöneticisi olarak da işlev görebilir.

(b) (a) alt paragrafına göre, 1971 Fonu Sekreterliği veya Yöneticisi, Fon Sekterliği ve Yöneticisi görevini de ifa ederse, Fon 1971 Fonu ile Fon arasında çıkar çatışması olması durumlarında Fon Kurulu Başkanınca temsil edilecektir.

(c) Yönetici ve personel ve Yönetici tarafından işbu Sözleşme ve 1971 Fon Sözleşmesi altındaki görevleri yerine getirmek üzere atanan uzmanlar, işbu maddeye göre görevlerini yerine getirdikleri sürece işbu Sözleşmenin 30 uncu maddesinin hükümlerini ihlal etmiş sayılmayacaklardır.

(d) Fon Kurulu, 1971 Fon Kurulunca alınan kararlarla uyumlu olmayacak kararlar almamaya çaba sarfedecektir. Ortak idarî konularla ilgili görüş farklılıkları ortaya çıkarsa, Fon Kurulu, karşılıklı işbirliği içinde ve her iki örgütün ortak amaçlarını gözönünde bulundurarak 1971 Fon Kurulu ile fikir birliğine ulaşmaya çalışacaktır.

(e) Fon, 1971 Fon Kurulunun bu yönde karar alması durumunda, 1971 Fon Sözleşmesinin 44 üncü maddesi, 2 nci paragrafına göre, 1971 Fonu hak, vecibe ve varlıklarına halef olabilir.

(f) Fon adına 1971 Fonu tarafından yerine getirilen idarî hizmetlerden kaynaklanan bütün maliyet ve giderler 1971 Fonuna Fon tarafından tazmin edilecektir.

Madde 36 guinguies

Nihaî şartlar

İşbu Sözleşmenin nihaî şartları, 1971 Fon sözleşmesini değiştiren 1992 Protokolünün 28 ila 39 arasındaki maddeleri olacaktır. İşbu Sözleşmede Âkit Taraf Devletlere yapılan atıflar, işbu Protokol tarafı Devletlere yapılmış gibi kabul edilecektir.

NİHAİ MADDELER

(1971 Fon Sözleşmesine değişiklik getiren 1992 Protokolünün 28 ila 39 uncu maddeleri arasındaki maddeler)

Madde 28

İmza, onay, kabul, tasdik ve girme

1. İşbu Protokol 15 Ocak 1993 tarihi ile 14 Ocak 1994 tarihleri arasında Londra'da 1992 Sorumluluk Sözleşmesini imzalayan Devletlerin imzasına açılacaktır.

2. Paragraf 4'e tabi olarak, işbu Protokol, işbu protokolü imzalayan Devletlerce onaylanacak, kabul edilecek veya tasvip edilecektir.

3. Paragraf 4'e tabi olarak, işbu Protokol, bu Protokolü imzalamamış Devletleri girmesine açılacaktır.

4. İşbu Protokol sadece 1992 Sorumluluk Sözleşmesini onaylayan, kabul eden, tasvip eden veya 1992 Sorumluluk Sözleşmesine giren Devletlerce onaylanabilir, kabul edilebilir, tasvip edilebilir veya girilebilir.

5. Onay, kabul, tasdik veya girme işlemi, bu işleme yönelik belgenin Örgüt Genel Sekreterine verilmesi ile gerçekleştirilecektir.

6. İşbu Protokolde bir Taraf olan ancak 1971 Fon Sözleşmesinde Taraf olmayan bir Devlet, işbu Protokol Tarafları ile ilgili olarak işbu Protokolle değişik 1971 Fon Sözleşmesi hükümlerine bağlı olacak, ancak 1971 Fon Sözleşmesindeki Taraflar ile ilgili 1971 Fon Sözleşmesi hükümlerine tabi olmayacaktır.

7. İşbu Protokolle değişik 1971 Fon Sözleşmesine getirilen bir değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra verilen onay, kabul, tasvip veya girme belgesi, bu şekilde değiştirilen sözleşmeye uygulanacak olarak kabul edilecektir.

Madde 29

Katkıda bulunan petrolü ile ilgili bilgi

1. İşbu Protokol bir Devlet için yürürlüğe girmeden önce bu Devlet, madde 28, paragraf 5'te belirtilen bir belgeyi verirken ve Örgüt Genel Sekreterince bundan sonrası için belirlenecek bir tarihte yıllık olarak, Örgüt Genel Sekreterine, bu Devlet ile ilgili olarak, işbu Protokolle değişik 1971 Fon Sözleşmesinin 10 uncu maddesi uyarınca Fona katkıda bulmakla yükümlü olacak her bir şahsın adını ve adresini ve aynı zamanda bu kişi tarafından bu Devlet topraklarında önceki takvim yılı esnasında alınan katkıda bulunan petrolünün ilgili miktarları ile ilgili bilgileri verecektir.

2. Geçiş dönemi sırasında, İdareci, Taraflar için, işbu Protokolle değişik 1971 Fon Sözleşmesinin 10 uncu maddesi uyarınca Fon'a katkıda bulunmakla yükümlü olan şahıslarca alınan katkıda bulunan petrol miktarları ile ilgili bilgileri Örgüt Genel Sekreterine sağlayacaktır.

Madde 30

Yürürlüğe giriş

1. İşbu Protokol, aşağıdaki şartların yerine getirildiği tarihi müteakiben on iki ay içinde yürürlüğe girecektir :

(a) en az sekiz Devletin, onay, kabul, tasvip veya girme belgelerini Genel Sekretere vermesi, ve

(b) "Genel Sekreterin Sözleşmenin 29 uncu maddesine göre, bu Devletlerde, bir önceki takvim yılı esnasında en az 450 milyon tonluk katkı petrolü alan, Sözleşmenin 10 uncu maddesi uyarınca katkıda bulunmakla yükümlü kişiler ile ilgili bilgi aldığında.

2. Bununla birlikte, işbu Protokol, 1992 Sorumluluk Sözleşmesi yürürlüğe girmeden önce yürürlüğe girmeyecektir.

3. İşbu Protokolü onaylayan, kabul eden, tasvip eden veya giren her bir Devlet için, İşbu Protokol, bu Devletin ilgili belgeyi verdiği tarihten sonra oniki ay içinde yürürlüğe girecektir.

4. Her Devlet, işbu Protokolün onay, kabul, tasvip veya girilmesi ile ilgili belgesini verdiği tarihte, bu belgenin, işbu madde amacı için madde 31'de belirtilen altı aylık sürenin sonuna kadar yürürlüğe girmeyeceğini beyan edebilir.

5. Önceki paragrafa göre bir beyan veren her Devlet, Örgüt Genel Sekreterine bir bildirimde bulunarak bu beyanını geri alabilir. Bu şekilde geri alma işlemi, bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girecek ve bu şekilde geri çekme işlemi yapan her Devletin, bu tarihte işbu Protokol ile ilgili onay, tasvip, kabul veya girme belgesini verdiği kabul edilecektir.

6. 1969 Sorumluluk Sözleşmesine değişiklik getiren 1992 Protokolünün 13 üncü maddesi, 2 nci paragrafına göre bir beyanda bulunan Devlet, işbu maddenin 4 üncü paragrafına göre bir beyanda bulunduğu da kabul edilecektir. Madde 13, paragraf 2 uyarınca bir beyanın geri çekilmesi, işbu maddenin 5 inci paragrafı altında yapılan bir geri çekilme olarak da kabul edilecektir.

Madde 31

1969 ve 1971 sözleşmelerinin feshedilmesi

Madde 30'a tabi olarak, aşağıdaki şartların yerine getirildiği tarihten itibaren altı aylık süre içinde :

(a) en az sekiz Devletin işbu Protokole Taraf olması veya madde 30, paragraf 4'e tabi olarak veya olmayarak, onay, kabul, tasvip veya girme belgelerini Genel Sekretere vermesi, ve

(b) Genel Sekreterin Sözleşmenin 29 uncu maddesine göre, bu Devletlerde, bir önceki takvim yılı esnasında en az 600 milyon tonluk katkı petrolü alan, Sözleşmenin 10 uncu maddesi uyarınca katkıda bulunmakla yükümlü kişiler ile ilgili bilgi aldığında.

İşbu Protokolde Taraf olan her bir Taraf ve madde 30, paragraf 4'e tabi olarak veya olmayarak onay, kabul, tasvip veya girme belgesini veren her Devlet, yukarıda belirtilen altı aylık sürenin sona erdiği tarihten itibaren on iki ayda yürürlüğe girecek şekilde 1971 Fon Sözleşmesi ve 1969 Sorumluluk Sözleşmesini feshedebilir.

Madde 32

Revizyon ve değişiklik

1. 1992 Sözleşmesinin revize edilmesi veya değiştirilmesi amacı ile örgüt tarafından konferans yapılması çağrısında bulunulabilir.

2. Örgüt, bütün Âkit Tarafların en az üçte birinin talebi üzerine 1992 Fon Sözleşmesinin revize edilmesi veya değiştirilmesi amacıyla Âkit Tarafların katıldığı bir konferans toplayacaktır.

Madde 33

Tazminat limitlerinin değiştirilmesi

1. Âkit Tarafların en az dörtte birinin talebi üzerine, işbu Protokolle değiştirilen 1971 Fon Sözleşmesinin madde 4, paragraf 4'de belirtilen tazminat tutarı limitlerinin değiştirilmesi ile ilgili teklif, Genel Sekreter tarafından bütün örgüt üyelerine ve bütün Âkit Taraflara gönderilecektir.

2. Yukarıda belirtildiği şekilde önerilen ve gönderilen her türlü değişiklik, gönderme tarihinden sonra en az altı ay sonraki bir tarihte değerlendirilmesi için Örgüt Hukuk Komitesine sunulacaktır.

3. Örgüt üyesi olsun veya olmasın, işbu Protokolle değiştirilen 1971 Fon Sözleşmesine Taraf olan bütün Âkit Taraflar, değişikliklerin değerlendirilmesi ve kabulü ile ilgili Hukuk Komitesinin çalışmalarına katılma hakkına sahip olacaktır.

4. Değişiklikler, Âkit Tarafların en az yarısının oylamada bulunması şartıyla, Hukuk Komitesinde, 3 üncü paragrafın sağladığı gibi, hazır bulunanlar ve oylamaya katılan Âkit Tarafların üçte iki çoğunluğu ile kabul edilecektir.

5. Tahditlerin değiştirilmesi ile ilgili bir teklif işlemlerinde, Hukuk Komitesi, olayların görülmesini ve özellikle bu olaylardan kaynaklanan hasar miktarını ve para değerlerindeki değişiklikleri dikkate alacaktır. Ayrıca, işbu Protokolle değiştirilen sözleşmenin 4 üncü maddesi 4 üncü paragraftaki limitler ile 1992 Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukukî Sorumluluk ile ilgili Uluslararası Sözleşmenin V. maddesi 1 inci paragrafında belirtilen limitler arasındaki ilişkiyi dikkate alacaktır.

6. (a) İşbu madde altındaki limitlerin hiçbir değişikliği, 15 Ocak 1998'den önce veya işbu madde altındaki önceki değişikliğin yürürlüğe giriş tarihinden sonra beş yıldan az bir süre önce görülemez. İşbu madde altındaki hiçbir değişiklik, işbu Protokolün yürürlüğe girmesinden önceymiş gibi kabul edilmeyecektir.

(b) Hiçbir limit, 15 Ocak 1993 tarihinden itibaren bileşik bir esas üzerinden hesaplanan yılda yüzde 6 artırılan, işbu protokolle değiştirilen sözleşmede belirlenen limite karşılık gelen miktarı geçecek şekilde artırılmaz.

(c) Hiçbir limit, işbu Protokolle değiştirilen sözleşmede belirtilen limite karşılık gelen meblağın 3 katı meblağı geçecek şekilde artırılmaz.

7. Paragraf 4'e göre kabul edilen değişiklik, örgüt tarafından bütün Âkit Taraflara bildirilecektir. Değişiklik, bildirim tarihinden sonraki on sekiz aylık sürenin sonunda kabul edilmiş olarak değerlendirilecektir. Hukuk Komitesi tarafından değişikliğin kabul edildiği tarihte sözleşme tarafı olan Devletlerin dörtte birisinden az bir kısmının, değişikliği kabul etmediklerini örgüte bildirmeleri şarttır, bu durumda değişiklik reddedilebilir ve hiçbir geçerliliği olmayacaktır.

8. Paragraf 7'ye göre kabul edildiği kabul edilen bir değişiklik, kabul tarihinden sonra on sekiz ay içinde yürürlüğe girecektir.

9. İşbu değişiklik, madde 34, paragraf 1 ve 2'ye göre, değişiklik yürürlük tarihinden en az altı ay önce işbu protokolü feshetmedikçe ilgili değişiklik bütün Âkit Devletleri bağlayacaktır. Bu şekilde yapılan bir fesih, değişiklik yürürlüğe girdiğinde yürürlüğe girecektir.

10. İşbu değişiklik, değişiklik Hukuk Komitesi tarafından kabul edildiğinde kabulü ile ilgili on sekiz aylık süre henüz dolmasa dahi, bu süre esnasında Âkit Taraf olan bir Devleti bağlayacaktır. Bu süre sonunda Âkit Taraf olan Devlet, paragraf 7'ye göre kabul edilen değişikliğe tabi olacaktır. İşbu paragrafta belirtilen durumlarda, bir değişiklik yürürlüğe girdiğinde veya işbu Protokol bu Devlet için yürürlüğe girdiğinde, hangisi daha sonra ise, bu değişiklik Devleti bağlayacaktır.

Madde 34

Fesih

1. İşbu Protokol, sözkonusu bir taraf için yürürlüğe girdiği tarihten sonraki herhangi bir tarihte, bu tarafça feshedilebilir. ♣

2. Fesih, Örgüt Genel Sekreterine fesih belgesinin verilmesi ile gerçekleşecektir.

3. Fesih, Örgüt Genel Sekreterine fesih belgesinin verilmesinden sonra on iki ay yada fesih belgesinde belirtilen daha uzun bir sürede yürürlüğe girecektir.

4. 1992 Sorumluluk Sözleşmesinin feshi, işbu Protokolün feshi olarak kabul edilecektir. Bu şekildeki bir fesih, 1969 Sorumluluk Sözleşmesine değişiklik getiren 1992 Protokolü feshinin adı geçen Protokolün 16 ncı maddesine göre yürürlüğe girdiği tarihte yürürlüğe girecektir.

5. 31 inci Madde uyarınca 1971 Fon Sözleşmesi ve 1969 Sorumluluk Sözleşmesini feshetmeyen işbu Protokol tarafı her bir Âkit Tarafın, işbu Protokolü, bu maddede belirtilen altı aylık sürenin sona erdiği tarihten itibaren on iki ay sonra yürürlüğe girecek şekilde fesih ettiği kabul edilecektir. Madde 31'de belirtilen feshin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, 1969 Sorumluluk Sözleşmesi onay, tasdik, tasvip veya girme belgesi veren, işbu protokol tarafı her devletin, bu sözkonusu belgenin yürürlüğe girdiği tarihte yürürlüğe girecek şekilde işbu Protokolü feshettiği kabul edilecektir.

6. İşbu Protokole taraf olan Taraflar arasında, bu taraflardan herhangi birisince 1971 Fon Sözleşmesinin bu Sözleşmenin 41 inci maddesine göre feshi, hiçbir şekilde işbu Protokolle değişik 1971 Fon Sözleşmesinin feshi olarak yorumlanmayacaktır.

7. İşbu Protokolün, işbu madde uyarınca herhangi bir Tarafça feshine bağlı kalınmaksızın, işbu Protokolle değişik 1971 Fon Sözleşmesinin 10 uncu maddesi uyarınca işbu değiştirilen Sözleşmenin 12 nci maddesi, 2 (b) paragrafında belirtilen ve feshin yürürlüğe girdiği tarihten önce görülen bir vaka ile ilgili katkı payı ödeme yükümlülükleri ile ilgili işbu Protokolün tüm hükümleri uygulanmaya devam edecektir.

Madde 35

Olağanüstü Kurul toplantıları

1. Herhangi bir Âkit Taraf, verilen fesih bildirim sonuçlarının, kalan Sözleşme Âkit Taraflar için katkı seviyesini önemli oranda artıracaklarını düşündüğü, fesih bildirim belgesinin verildiği tarihten sonra doksan gün içinde, yöneticinin olağan üstü bir kurul toplantısı çağrısında bulunmasını talep edebilir. Yönetici, böyle bir talebi aldığı tarihten sonra en geç altmış gün içinde kurulu toplantıya çağıracaktır.

2. Yönetici, kendi inisiyatifinde olmak üzere, bir feshin, kalan Âkit Tarafların katkı seviyelerinde önemli bir artışa neden olacağını düşünüyorsa, bu fesih bildirim belgesini aldığı tarihten sonra altmış gün içinde Kurul olağanüstü toplantısı için çağrıda bulunabilir.

3. Paragraf 1 veya 2'ye göre toplanan olağanüstü toplantıda Genel Kurul, bu feshin, kalan Âkit Tarafların katkı seviyelerinde önemli bir artışla sonuçlanacağına karar verirse, bu durumdaki Devlet, bu feshin yürürlüğe gireceği tarihten en geç yüzyirmi gün önce, aynı tarihte yürürlüğe girmek üzere işbu Sözleşmeyi feshedebilir.

Madde 36

Sona erme

1. İşbu Protokol, Âkit Tarafların sayısı üç'ün altına düştüğünde, sona erecektir.

2. Sona erdiği günden önceki tarihte işbu Protokol ile bağlı olan Âkit Taraf Devletler, işbu Protokolün madde 37'de belirtilen görevlerini uygulamasını sağlayacak ve sadece bu amaç için olmak üzere, işbu Protokole bağlı kalmaya devam edeceklerdir.

Madde 37

Fonun tasfiyesi

1. İşbu Protokol sona ererse, Fon, buna rağmen,

(a) İşbu Protokolün sona erdiği tarihten önce görülen olaylarla ilgili vecibelerini karşılayacak;

(b) Katkıların, alt paragraf (a) altındaki vecibelerin karşılanması için gerekli olduğu kapsamda, bu amaç için Fon'un yönetimi için gerekli giderler dahil, katkılar ile ilgili hakları uygulama hakkına sahip olacaktır.

2. Genel Kurul, Fon'a katılan şahıslar arasında kalan varlıkların eşit bir şekilde dağıtılması dahil, Fon'un tasfiyesinin tamamlanması için gerekli bütün önlemleri alacaktır.

3. İşbu maddenin amaçları için Fon, tüzel kişi olarak kalacaktır.

Madde 38

Belgelerin verilmesi

1. İşbu Protokol ve madde 33 uyarınca kabul edilen her türlü değişiklik Örgüt Genel Sekreterine verilecektir.

2. Örgüt Genel Sekreteri :

- (a) (i) tarihleri ile birlikte yeni bir imzalamayı veya belgenin verilmesini;
  - (ii) Madde 30 uyarınca yapıldığı kabul edilen geri çekme işlemleri dahil, aynı madde uyarınca yapılan her bir beyan ve bildirim;
  - (iii) İşbu Protokolün yürürlüğe giriş tarihini;
  - (iv) Madde 31’de sağlanan fesih işlemlerinin yapılması gereken tarihi;
  - (v) Madde 33, paragraf 1’e göre yapılan tazminat limitlerinin değiştirilmesine yönelik her türlü teklifi;
  - (vi) Madde 33, paragraf 4’e göre kabul edilen herhangi bir değişikliği;
  - (vii) İşbu maddenin 8 ve 9 uncu paragraflarına göre yürürlüğe giriş tarihleri ile birlikte madde 33, paragraf 7’ye göre kabul edildiği kabul edilen her türlü değişikliği;
  - (viii) Verilme tarihi ve yürürlüğe giriş tarihi ile birlikte işbu Protokol fesih belgelerinin verilmesini;
  - (ix) Madde 34, paragraf 5 uyarınca yapıldığı kabul edilen her türlü feshi;
  - (x) İşbu Protokolün herhangi bir maddesi uyarınca istenen her türlü haberleşmeyi işbu Protokolü imzalayan veya Protokole giren bütün Devletlere bildirecektir.
- (b) İşbu Protokolün tasdikli hakiki nüshalarını bütün İmza Koyan Devletlere ve işbu Protokole giren bütün Devletlere gönderecektir.

3. İşbu Protokol yürürlüğe girer girmez, metin, Örgüt Genel Sekreterince, Birleşmiş Milletler Ana Sözleşmesinin 102 nci Maddesine göre kaydedilmesi ve yayımı için Birleşmiş Milletler Sekreterliğine gönderilecektir.

Madde 39

Dil

İşbu Protokol, her biri iştet derecede hakiki olmak üzere, Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca dillerinde olmak üzere bir tek orijinal olarak yapılmıştır.

Yirmi yedi Kasım Bindokuzyüzdoksan iki tarihinde Londra’da düzenlenmiştir.

Yukarıda belirtilenlerin Şehadetiyle, aşağıda imzası bulunanlarca, bu amaç için ilgili Hükümetlerce tam yetkili olarak imzalanmıştır.

TÜRKİYENİN ÇEKİNCESİ

Sözleşmenin 3/a (ii) maddesinde yeralan "... veya Âkit Taraf böyle bir bölge belirlememişse, uluslararası hukuka göre bu Devlet tarafından tespit edilen karasularının ötesinde ve bitişiğinde bulunan ve karasularının ölçüldüğü taban hattından itibaren 200 deniz milinden fazla olmayan alana uzanan bir bölgede..." ifadesi Türkiye açısından bağlayıcı değildir. Zira, böyle bir ifade, uluslararası hukuk normlarıyla çelişmekte olup, Türkiye bu alanları açık deniz olarak tanımaktadır.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
2	17	30
9	46	9
18	29	380
24	53	631: 632, 762: 785

I- Gerekçeli 121 ve 121'e 1 inci Ek S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 53 üncü Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Çevre ve Plan ve Bütçe, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/360